

Tale/artikkel, 15.06.2010

Av: [Fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen](#)

Åpning av storbykonferansen Marelife

Kjære alle sammen,

Takk for invitasjonen og takk for hyggelig velkomst. Jeg setter stor pris på å kunne åpne Storbykonferansen Marelife her i Bergen i dag. Men først vil jeg takke for rapporten ”Havlandet Norge”. Den gleder jeg meg virkelig til å lese.

Tittelen er meget god. Norge er i global målestokk en betydelig hav – og sjømatnasjon. Våre havarealer er hele 6 ganger så store som våre landarealer.

Disse havområdene er blant de mest produktive kloden har å by på, og er grunnlaget for at Norge er en av verdens største fiskerinasjoner.

Inkluderer vi havbruksnæringa er Norge nå nest største eksportnasjon av sjømat, bare Kina er større. Sjømateksporten har hatt ei fantastisk utvikling med kontinuerlig vekst de siste 6 årene – fra 26 mrd kroner i 2003 til omtrent 45 mrd kroner i fjor.

I denne sammenhengen må vi se Regjeringas visjon om at Norge skal bli verdens fremste sjømatnasjon. Det er en visjon jeg håper motiverer, og som kan være et mål å strekke seg mot for flere enn meg og regjeringen.

Den posisjonen vi har som stor sjømatnasjon, skyldes ikke bare tilgangen til et hav rikt på biologiske ressurser.

Langsiktig satsing på forskning og overvåking er vesentlig for at FAO for tredje år på rad vurderer Norge som den beste forvalteren av marine ressurser.

Forskning har vært avgjørende for at vi i løpet av de siste 40 årene har utviklet en havbruksnæring til å produsere i underkant av én million tonn fisk.

I fjor utgjorde havbruksnæringa 58 % av eksportverdien. Til tross for denne eventyrlige utviklinga, skal vi ikke underslå at problemer har oppstått underveis. Forskning har vært og vil også være vesentlig for å håndtere de utfordringene som næringa nå sliter med.

Vi må ha best mulig kunnskap på områder som bærekraftig ressursbruk, havmiljø, klima, produktutvikling og marked.

Som betydelig havnasjon har vi også et ansvar for å gi våre bidrag til å framskaffe en felles internasjonal kunnskapsbase, slik at vi og andre nasjoner kan forvalte og utnytte havets ressurser på en bærekraftig måte.

Vi har et ansvar for at framtidens generasjoner også kan høste mat og utnytte havet til ulike formål.

Det viktigste med visjonen er ikke at vi skal slå alle andre, men at vi skal bruke våre fiskeri- og havbruksressurser på en best mulig måte for å skape verdier.

Vårt framtidige velferdssamfunn, med alt i fra skoler til sykehjem, må finansieres gjennom verdiskaping.

Nettopp innovasjon og verdiskaping er en av hovedbegrunnelsene for at Regjeringa videreførte Storbyprosjektet.

Prosjektet Marelife Storby skal arbeide for å fremme biomarin innovasjon og næringsutvikling enten det dreier seg om sjømat, utnyttelse av marine biprodukter eller annet biologisk materiale fra havet. Det å utforske og utnytte marine ressurser på nye måter som f. eks. gjennom marin bioprospektering, er helt i tråd med Regjeringas strategier.

For å kunne være internasjonalt konkurransedyktige må våre næringer være innovative.

I denne sammenheng er Marint verdiskapingsprogram opprettet. Den årlige rammen er nå på 65 mill kroner og så langt har over 300 bedrifter benyttet seg av det.

For å få mer kunnskap om den tradisjonelle verdikjeden har vi igangsatt en innovasjonsanalyse med sikte på å fremme tiltak som kan bidra til å øke lønnsomheten i industriledet. Det trengs. Store deler av hvitfiskindustrien har ikke tjent penger de siste 10-15 år.

Innovasjonsanalysen vil bli lagt fram på Nor-fishing i Trondheim i august i år.

Parallelt med dette gjennomfører BI ved Torgeir Reve prosjektet "Et kunnskapsbasert Norge". Det omfatter og en ny analyse av sjømatnæringa. Jeg regner med at professor Tvetervås skal snakke om dette senere i dag.

Jeg ser frem til å få resultatene fra disse analysene – ikke fordi jeg tror de vil gi svar på alt. Men jeg ønsker de skal kunne danne grunnlaget for diskusjoner om hvordan vi bør innrette vår politikk for å fremme innovasjon og næringsutvikling i marin sektor. Svarene vil også påvirke hvordan vi satser på forskning.

Fiskeri og kystdepartementet er et betydelig forskningsdepartement. I 2009 gikk ca 40 % av budsjettet dvs. 1,4 mrd kroner, til forskning.

Våre midler kanaliseres i hovedsak til Forskningsrådet, Innovasjon Norge eller direkte til instituttsektoren. Vi trenger grunnforskning, forvaltningsrettet forskning og næringsrettet forskning.

For mange mindre bedrifter er det krevende å investere i forskning. Derfor er Skattefunnordninga og Fiskeri og havbruksnæringas forskningsfond FHF viktige kilder for å mobilisere næringslivet.

Kompleksiteten i marine problemstillinger, tilsier at forskninga ofte må skje på tvers av fag og sektorer. Det må være kontakt mellom forskerne og brukerne.

Her mener jeg at Norge har et fortrinn. Med våre demokratiske verdier og flate sosiale strukturer ligger alt til rette for tett kontakt og kunnskapsutveksling mellom den erfaringsbaserte og vitenskapsbaserte kompetansen.

Jeg har selv erfart hvor nyttig lærdommen som genereres i dette skjæringspunktet, kan være.

Norge er et lite land, og vi er tjent med nasjonalt og internasjonalt samarbeid. For å være attraktiv som samarbeidspartner må man være god. I dag konkurrerer norske miljøer godt innen marin og maritim forskning i EU. Det må fortsatt være en ambisjon.

Jeg tror vi i årene som kommer, må være innstilt på større grad av internasjonalisering. Budsjettsituasjonen framover vil bli stram. Vi skal tilbake til handlingsregelen. Dette vil merkes for mange sektorer, inklusive forskning.

Derfor blir for eksempel det å etablere større internasjonale fellesprogrammer innenfor EU-samarbeidet, en mulighet til å oppnå kapasitet og en kritisk masse som vi ellers ikke ville få. Nylig tok vi initiativ til fellesprogrammet "Healthy and productive seas and oceans"

I hvilken grad vi skal prioritere å finansiere internasjonale forskningssatsinger kontra nasjonale forskningssatsinger, blir en diskusjon framover.

At vi har ulike arenaer for kommunikasjon og samarbeid mellom forskere, brukere og virkemiddelapparat, blir kanskje enda viktigere i årene som kommer.

Storbyprosjektet Marelife er også interessant i denne sammenhengen. Storbyene kan fungere som motorer med nettverk, kompetanse og kapital og i tillegg fremme samarbeid mellom byer og regioner.

Konferansen i dag har et foredrag med tittelen "Vår framtid ligger i havet". Det slutter jeg meg til, og vil bare tillegge at vår framtid ligger også i oss selv; i vår kompetanse og evne til å se og utnytte mulighetene som fins.

Takk for at dere ville høre på meg og lykke til med konferansen!!

http://www.regjeringen.no/nb/dep/fkd/aktuelt/taler_artikler/ministeren/taler-og-artikler-av-fiskeri--og-kystmin/2010/Apning-av-storbykonferansen-Marelife-.html?id=608430